

Dosarul nr.2ra-2318/15

Instanța de fond: Judecătoria or. Ungheni – A. Parfeni

Instanța de apel: CA Bălți – N. Chircu, A. Albu, A. Toderaș

D E C I Z I E

21 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte judecătorul:

Judecători:

Svetlana Filincova,

Tamara Chișca-Doneva, Elena Covalenco,

Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

examinând recursul declarat de către Vasile Stoica în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vasile Stoica împotriva lui Ion Toma privind recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin vătămarea integrității corporale și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 28 mai 2015, prin care s-a admis apelul declarat de către Ion Toma, s-a casat hotărârea Judecătoriei Ungheni din 09 martie 2015, s-a emis o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă,

C O N S T A T Ă :

La 14 noiembrie 2014 Vasile Stoica s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Toma privind recuperarea prejudiciului și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 08 octombrie 2014 în urma unui conflict cu Ion Toma, acesta l-a maltratat, cauzându-i traumă cranio-cerebrală cu comotie cerebrală, hematom în regiunea mandibulei pe dreapta, echimoze multiple pe corp și revărsări sangvine din ambele sclere ale ochilor. Pe acest fapt a fost pornită o cauză contravențională în baza art.78, alin. (2) Cod contravențional, fiind încetat procesul contravențional ca urmare a împăcării părților.

Pentru tratamentul vătămarilor cauzate de către pîrît Vasile Stoica a beneficiat de consultarea medicului, a procurat medicamente, suportînd în acest sens un prejudiciu material în mărime de 1 147 lei.

Din cauza acțiunilor lui Ion Toma reclamantul a suportat și un prejudiciu moral, estimat la suma de 15 000 lei.

Vasile Stoica a solicitat instanței de judecată încasarea prejudiciului material în mărime de 1147 lei, prejudiciului moral în sumă de 15 000 lei. (f.d.5-6)

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 09 martie 2015 s-a încasat de la Ion Toma în beneficiul lui Vasile Stoica prejudiciul material în sumă de 1 147 lei, prejudiciul moral în mărime de 1000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 1500 lei. (f.d.31)

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 06 aprilie 2015 Ion Toma a declarat apel, solicitând casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi soluții, prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă. (f.d.42)

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 28 mai 2015 s-a admis cererea de apel depusă de către Ion Toma. S-a casat hotărârea Judecătoriei Ungheni din 09 martie 2015 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care acțiunea lui Vasile Stoica a fost respinsă. (f.d.54-57)

Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, la 15 iulie 2015 Vasile Stoica a contestat-o cu recurs, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 28 mai 2015 cu menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanța de apel ilegal a respins probele reclamantului-procesul verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constator din 13 octombrie 2014, raportul de examinare medico-legală nr. 455 din 20 octombrie 2014, care demonstrează incontestabil vinovăția pârîtului, recunoscută de ultimul prin semnarea acestora și necontestarea în instanța de judecată, dar a dat apreciere pozitivă declarațiilor martorului Elena Stoica privind nevinovăția lui Ion Toma, care în viziunea recurentului sunt mincinoase.

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 28 mai 2015. (f.d.54-57).

Cererea de recurs depusă la 15 iulie 2015 demonstrează exercitarea de către recurent a dreptului de atac în termen.

În conformitate cu art.445 alin.(1), lit. f) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Verificând legalitatea deciziei adoptate în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul, depus de către Vasile Stoica, întemeiat și care urmează să fie admis din următoarele motive.

În speță, Colegiul lărgit reține că Vasile Stoica s-a adresat cu acțiune în instanța de judecată privind încasarea prejudiciului material și moral, cauzat de către Ion Toma la 08 octombrie 2014 în rezultatul acțiunilor de maltratare.

Prima instanță, fiind investită în soluționarea litigiului, a admis parțial acțiunea, încasând de la Ion Toma în beneficiul lui Vasile Stoica prejudiciul material în mărime de 1147 lei, prejudiciul moral în sumă de 1000 lei și cheltuielile de judecată 1500 lei.

Soluția instanței de fond a fost casată prin decizia instanței de apel.

În motivarea soluției sale instanța de apel a reținut că reclamantul a prezentat drept probe privind răspunderea civilă a pârâtului procesul verbal cu privire la contravenție din 13 octombrie 2014 și raportul de examinare medico-legală nr. 455 din 20 octombrie 2014, din care rezultă că urmare conflictului apărut între părți la 08 octombrie 2014 Ion Toma i-a cauzat lui Vasile Stoica vătămări corporale ușoare. În cadrul examinării cauzei în ordine de apel, Curtea de Apel Bălți, cercetînd probe suplimentare, prin audierea martorului Elena Stoica a conchis că Ion Toma nu i-a cauzat careva leziuni corporale lui Vasile Stoica, acestea fiind cauzate de elena stoica. Reclamantul a fost cel care a inițiat cearta, lovindu-l pe Ion Toma cu pumnul în regiunea feței. Ca răspuns Ion Toma doar l-a împins și a plecat. La 07 octombrie 2014 Vasile Stoica, fiind în stare de ebrietate, a maltrat-o pe Elena Stoica, iar ea i-a aplicat multiple lovituri cu un știulete în regiunea capului. Instanța de apel, examinînd în ansamblu litigiul, acordînd prioritate declarațiilor martorului Elena Stoica a concluzionat că Vasile Stoica nu întrunește condițiile ca parte prejudiciată de către Ion Toma și, prin urmare, nu este în drept să pretindă încasarea prejudiciului material și moral de la ultimul.

Instanța de recurs reține că soluția instanței de apel este arbitrară și nu rezultă din materialele dosarului.

La caz, Colegiul lărgit remarcă că instanțele ierarhic inferioare just au determinat obiectul litigiului dedus judecății și anume:

La 08 octombrie 2014 între Vasile Stoica și Ion Toma s-a iscat un conflict. În urma altercațiilor pârâtul i-a aplicat reclamantului lovituri, provocându-i suferințe fizice.

Potrivit actului de constatare-medico legală nr. 455 din 20 octombrie 2014 lui Vasile Stoica în timpul și circumstanțele expuse i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată și anume traumă cranio-cerebrală cu comoție cerebrală, hematom în regiunea mandibulei pe dreapta, echimoze multiple pe corp și revărsări sangvine din ambele sclere ale ochilor. (f.d.9)

Conform procesului verbal cu privire la contravenție din 13 octombrie 2014 Ion Toma a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art. 78, alin. (2) Cod contravențional, procesul contravențional fiind încetat ca urmare a împăcării victimei cu făptuitorul. (f.d.7)

Împăcarea în dreptul contravențional reprezintă o cauză care duce la înlăturarea răspunderii contravenționale, dar nu demonstrează nevinovăția persoanei. Reieșind din gradul de pericolozitate a faptei, legiuitorul, în articolul 29 din Codul contravențional, stabilește expres pentru care contravenții împăcarea părților duce la înlăturarea răspunderii contravenționale și implicit la stoparea procesului contravențional, printre acestea fiind și vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale. Tragerea la răspundere contravențională se află în dependență directă de înțelegerea părților. Împăcarea are caracter personal și trebuie să fie definitivă, fiind necesar să conțină în mod clar acordul de voință al persoanelor care au hotărît să se împăce. Acordul făptuitorului de a se împăca confirmă existența faptei prejudiciabile și recunoașterea vinovăției.

Instanța de recurs, analizând probele din dosar, conchide că procesul verbal cu privire la contravenție nu a fost contestat de către contravenient, nu a fost obiectul dezbaterilor unui alt litigiu. Mai mult ca atât, în cadrul examinării cauzei în prima instanță pârîtul Ion Toma a recunoscut contra semnătură în procesul verbal al ședinței de judecată că umrează a-i restitui reclamantului suma prejudiciului material cauzat de 1147 lei, nefiind de acord cu compensarea prejudiciului moral (f.d.29). Careva obiecții la procesul verbal al ședinței de judecată din 09 martie 2015 în termenul prevăzut de lege nu a făcut.

Potrivit art.45, alin. (1) Cod contravențional dacă prin contravenție a fost cauzat un prejudiciu, persoana prejudiciată este în drept să-și valorifice pretențiile civile în procedură civilă.

Conform art. 1398 Cod civil cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Din probele anexate la dosar rezultă că reclamantul urmare a acțiunilor lui Ion Toma s-a adresat medicului pentru tratament și a suportat cheltuieli pentru serviciile medicale, procurarea medicamentelor în sumă totală de 1147 lei (f.d.11), prejudiciu care urmează să fie recuperat de persoana vinovată.

Art.1422, alin.(1) coroborat cu art. 1423 Cod civil prevede că în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Reclamantul a insistat că i-a fost cauzat și pagube morale.

Instanța de fond reieșind din circumstanțele cauzei și suferințele reale ale reclamantului corect a ajuns la concluzia că suma de 1000 lei ar fi o compensație echitabilă pentru reclamant și nu ar fi o povară pentru pârît.

Concluziile instanței de apel precum că Vasile Stoica nu întrunește condițiile ca parte prejudiciată de către Ion Toma, nefiind în drept să pretindă repararea prejudiciului material și moral sunt arbitrare, influențate de declarațiile soției reclamantului Elena Stoica, cu care acesta se află în conflict. Instanța de apel în cadrul examinării litigiului și-a pus scop să stabilească gradul de vinovăție al faptei prejudiciabile comise de Ion Toma, deși aceasta ar fi fost obiectul unui alt litigiu, în cazul contestării procesului verbal cu privire la contravenție, drept pe care contravenientul nu l-a utilizat.

La caz, instanța de recurs remarcă și faptul că în cadrul dezbaterilor judiciare Ion Toma în declarațiile depuse și semnate de el personal a recunoscut prejudiciul

material cauzat în sumă de 1147 lei, considerînd doar că prejudiciul moral este prea exagerat. (f.d.29)

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost constatate de către prima instanță, însă normele de drept material au fost aplicate incorect de către instanța de apel și nu este necesară verificarea suplimentară de probe, Colegiul lărgit ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a menține integral hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art.445, alin.(1), lit.f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către Vasile Stoica.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 28 mai 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vasile Stoica împotriva lui Ion Toma privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin vătămarea integrității corporale și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se menține hotărîrea judecătoriei Ungheni din 09 martie 2015.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Elena Covalenco

Dumitru Mardari

Maria Ghervas